Nijmegen

Postadres
Gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres
Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 14 024
nijmegen.nl

Contactpersoon
Annegien Lange
a5.lange@nijmegen.nl
T 0650059884

Ons kenmerk
E24.002214

Bijlage(n)
Bijgevoegd: Ja

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum 11 juni 2024
Onderwerp Gelderse inkoop van Essentiële Functies Jeugdhulp

Geachte leden van de raad,

In deze raadsbrief informeren wij u over de Gelderse inkoop van Essentiële Functies Jeugdhulp voor kinderen en jongeren met de meest complexe zorgvragen in jeugdhulpregio Rijk van Nijmegen.

Samenwerking tussen 7 Gelderse Jeugdhulpregio's (G7)
Hoewel er de laatste jaren positieve ontwikkelingen zijn in de jeugdzorg en veel kinderen passende en kwalitatief goede zorg krijgen, zijn er ook nog steeds kinderen met een complexe zorgvraag die vastlopen in het systeem. De recente inspectierapporten en het landelijke rapport van ervaringsdeskundige Jason Bhugwandass over de stand van zaken in de gesloten jeugdzorg, laten zien dat er sprake is van een zorgelijke situatie. Op 26 maart 2024 hebben wij u hier ook over geïnformeerd over de stand van zaken in de gesloten jeugdzorg en is medegedeeld dat er voorbereidingen waren om de zorg voor de meest kwetsbare kinderen anders te organiseren en door middel van samenwerking tussen 7 jeugdhulpregio's in Gelderland (G7) in te kopen.

In 2023 zaten er 13 kinderen uit gemeente Nijmegen in gesloten jeugdzorg bij met name Pluryn en Pactum . Daarnaast waren er 45 kinderen op een open terreinvoorziening van deze aanbieders, waarbij voor een deel van de groep geldt dat gesloten jeugdzorg dreigt. Ook zijn 7 kinderen uitgestroomd in speciale woonvoorzieningen buiten het terrein als alternatief voor gesloten jeugdzorg.

Geen enkele aanbieder kan voor deze specifieke groep kinderen, de benodigde zorg op dit moment alleen, of in regionale samenwerking organiseren, of heeft alle benodigde expertise beschikbaar. En als de expertise wel beschikbaar is, verplaatsen we het kind daarnaartoe. Met soms vele opeenvolgende overplaatsingen als gevolg. Als aanbieders

expertise bij elkaar willen brengen, dan staan (financiële) schotten en andere bezwaren zoals verantwoordelijkheden en vertrouwen in de weg.
Daarom gaan wij de schaarse, hoog-specialistische jeugdzorg die we niet regionaal of via het Landelijk Transitie Arrangement (LTA) beschikbaar hebben en die we definiëren als **essentiële functies**, anders en beter organiseren. Voor dit type zorg heeft de jeugdhulpregio Rijk van Nijmegen onvoldoende schaalgrootte om de hoog-specialistische kennis te waarborgen. We willen deze zorg verbeteren, transformeren én de beschikbaarheid garanderen. Dat kan alleen als de jeugdhulpregio's deze essentiële functies in een bovenregionale samenwerking, samen met de zorgaanbieders gaan organiseren. Vanwege de stevige transformatieopdracht die hieraan gekoppeld wordt, is het nodig om een langdurige samenwerkingsrelatie aan te gaan. We maken daarom afspraken voor een periode van 7 jaar.

Participatie van zorgaanbieders en ervaringsdeskundigen
Na een toelatingsprocedure hebben 16 jeugdhulp aanbieders zich gemeld als samenwerkingsverband, om met de 7 Gelderse jeugdhulpregio's (een samenwerking van 56 gemeenten) de opdracht uit te werken. In de periode september 2023 tot en met april 2024 is aan overlegtafels dialoog gevoerd over Kwaliteit & Inhoud, Monitoring & Sturing, Bekostiging. Bij alle overlegtafels waren ook ervaringsdeskundigen aangesloten. Deze gesprekken hebben geleid tot een fundament dat de basis moet vormen voor de komende samenwerking.

Getransformeerde zorg als inkoopopdracht
Het gaat om inkoop van integrale hoog specialistische zorgvormen die zich richten op kwetsbare kinderen en hun gezinnen en/of netwerk. Hun zorgvragen - en de oorzaken ervan - zijn divers. Daarmee kan niet gesproken worden over een eenduidige of samenhangende doelgroep. Er is sprake van meervoudige en complexe zorgvragen. Niet één van de problematieken is bovenliggend, maar het is een combinatie van meerdere kernproblemen en de oplossing/aanpak/behandeling vraagt om intersectorale samenwerking. Tegelijkertijd kunnen een aantal beschermende factoren ontbreken. De combinatie van deze factoren zorgt voor ernstige ontregeling, en/of veiligheidsrisico's bij het kind zelf en in de omgeving. Het perspectief voor deze kinderen ontbreekt.

Voor de opdracht essentiële functies is samenwerking tussen aanbieders uit de sectoren Jeugd&Opvoedhulp (J&O), mensen met een licht verstandelijke beperking (LVB), geestelijke gezondheidszorg voor de jeugd (J-GGZ), Verslavingszorg en Forensische zorg nodig. We verwerven twee diensten die in samenhang moeten worden geleverd:

- **Mobiele brigade**: de "voordeur" voor de essentiële functies: een team dat actief en snel handelt en alles inzet dat nodig is voor het voorkomen van een onvrijwillige overplaatsing. Zonder bureaucratische rompslomp. Het is het team dat voldoende capaciteit heeft om hands-on, met het netwerk samen, te werken

aan oplossingen. Dit kan in de vorm van kortdurende interventies/directe ondersteuning.

- **Integrale hoog specialistische zorg:** Integrale hoog-specialistische zorg is een integraal “totaalpakket” van zorg met verblijf voor de kinderen die in aanmerking komen voor de essentiële functies. Dat betekent dat het verblijf waar nodig op maat aangevuld is met ambulante expertise en kennis van aanbieders uit het samenwerkingsverband. Zodat zij gezamenlijk de passende zorg kunnen bieden. De samenwerkende aanbieders hebben de hoog specialistische kennis en ervaring die benodigd is voor het vormgeven van hoog specialistisch verblijf. Zij geven samen het ‘nieuw vakmanschap’ vorm.

Partijen verplichten zich zorg te bieden op alle problematieken en kunnen kinderen niet weigeren vanwege contra-indicaties. Dit betekent simpel gezegd: ‘er valt geen kind meer tussen wal en schip, we zeggen geen nee, kinderen worden niet onvrijwillig verplaatst en we zetten alles-op-alles om dit kind een perspectief te bieden.’ Bij de verwerving van essentiële functies gaan we uit van getransformeerde zorg. We nemen in ogenschouw dat aanbieders in samenwerking met regio’s ook ontwikkelruimte nodig hebben om toe te groeien naar de juiste oplossingen: verblijfsplaatsen, interventies en behandelingen.

Impact voor kinderen en jongeren in Nijmegen
Het doel van deze opdracht is om in 2025 en verder voldoende en kwalitatief hoogstaande aanbod te realiseren, zodat alle jeugdigen uit de regio Rijk van Nijmegen adequaat geholpen kunnen worden als dat nodig is. We realiseren daarmee een dekkend, overzichtelijk en flexibel zorglandschap, versterken de kwaliteit en de positie van het ‘gewone leven’ en zetten in op een versterking van inwoners en gezinnen en van de netwerksamenwerking.

Het idee is vanuit krachtig bovenregionaal opdrachtgeverschap te sturen op een beweging naar het lokale of regionale aanbod, vanuit de gedacht van ‘zo licht en passend mogelijk’ en in het kader van normaliseren. Met als opdracht breng expertise naar het kind en gezin, verplaats de zorg en niet het kind.

Relatie met de landelijke ingezette beweging naar kleinschaligheid.
De inkoop anticipeert nadrukkelijk op relevante landelijke ontwikkelingen. In de hervormingsagenda Jeugd is één van de maatregelen het terugdringen van residentiële jeugdhulp: zo thuis mogelijk. Waar residentiële jeugdhulp toch nodig is, wordt er verder getransformeerd naar een zo thuis mogelijke, kleinschalige vorm. Want kleinschaligheid biedt meer kans op een veilig en positief leefklimaat, maatwerk en onvoorwaardelijk wonen. De af- en ombouw van gesloten jeugdhulp is al ingezet; een aanpak voor het transformeren van de overige vormen van residentiële jeugdhulp volgt later.

Kwaliteit en betaalbaarheid
Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de inkoop van hulp die onder de Jeugdwet valt. In de praktijk voldoen gemeenten aan deze verantwoordelijkheid door deze zorg in te kopen bij gespecialiseerde jeugdhulpaanbieders die aan de gestelde kwaliteitseisen voldoen. Deze aanbieders hebben wettelijk recht op een reëel tarief. Dit betekent dat er een goede verhouding moet zijn tussen de prijs en de kwaliteit van de te leveren jeugdhulp. De prijs mag daarbij niet ten koste gaan van de kwaliteit.

Het fundament Essentiële Jeugdhulpfuncties bevat een financieel fundament waarin afspraken zijn vastgelegd over het bekostigingsmodel dat gehanteerd wordt om te komen tot reële tarieven voor verblijf, waar nodig aangevuld met een beschikbaarheidsfinanciering. Daarnaast zijn afspraken gemaakt over de bekostiging van de mobiele brigade en de integrale zorg. Deze afspraken zijn in gezamenlijkheid en consensus met de aanbieders tot stand gekomen. Het uitgangspunt daarbij was reële tarieven. Ook is dit van belang vanuit het perspectief van continuïteit. Landelijk en regionaal is sprake van een afname van het aantal jeugdigen in gesloten jeugdzorg in de afgelopen jaren. Dit leidt bij jeugdhulpaanbieders tot heroverwegingen van hun strategische koers over welke zorg zij willen leveren en tegen welke prijs.
Veel specialistische (jeugd)zorgaanbieders worstelen met hun financiële huishouding, onder meer door oplopende kosten vanuit CAO's en de implementatie van aanbevelingen vanuit de inspectie. We kunnen alleen een dekkend zorglandschap en beschikbaarheid van passende zorg realiseren als de tarieven voldoende passend zijn voor de financiële huishouding van zorgaanbieders. Met bovenregionaal contractmanagement volgen we de financiële huishouding van zorgaanbieders nauwgezet, ook ná de gunning. De sturing op de betaalbaarheid van zorg zal zich daarom moeten richten op de beïnvloeding van het volume van zorg omdat het hanteren van reële tarieven onvermijdelijk is.

Gestapelde zorg
In de toetredingsdocumenten wordt een fundament gegeven waarbij geschotte, gestapelde zorg vervangen wordt door integrale zorg. De opdracht aan de zorgaanbieders is om te komen tot getransformeerde zorg, gericht op beschikbaarheid van kleinschalige, persoonlijke en integrale zorg. Wij realiseren als gemeenten dat de samenwerking tussen aanbieders uit de verschillende domeinen niet automatisch zal gaan en is er een ingroeimodel ontworpen om van de huidige naar de getransformeerde situatie te gaan. De aanname is dat uiteindelijk in het gehele trajectomvang het volume afneemt en de 1-op-1 begeleiding die op dit moment als meerzorg wordt ingezet tijdens het verblijf niet meer nodig is.

Inkoopproces en besluitvorming in 56 gemeenten

Er kan alleen overgegaan worden tot definitieve gunning/toelating als alle gemeenten van Gelderse jeugdhulpregio's G7 instemmen met de start van het inkoopproces. Met het vaststellen van de inkoopdocumenten door de colleges wordt een besluit genomen over de inkoopprocedures. De planning van de inkoopprocedures is als volgt.

Fase	**Planning**
Besluitvorming colleges Rijk van Nijmegen	4 – 25 juni 2024
Publicatie voor inschrijving zorgaanbieders	1 juli 2024
Toelating	3 oktober 2024
Ingangsdatum contract	1 januari 2025

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

A.P.W. van de Klift
gemeentesecretaris

H.M.F. Bruls
burgemeester

Bijlage(n)
Fundament Essentiële Jeugdhulpfuncties